Komunike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

K O M U N I K E

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira sastali su se 3. veljače u Bruxellesu pod predsjedanjem Visokog predstavnika Paddyja Ashdowna.

Glavna tužiteljica Međunarodnog kaznenog suda u Hagu Carla del Ponte podnijela je političkim direktorima izvještaj o statusu suradnje vlasti Bosne i Hercegovine s Haškim sudom. Izaslanstvo Bosne i Hercegovine koju je predvodio premijer Adnan Terzić i u kojoj su se nalazili i predsjednik Republike Srpske Dragan Čavić je obavijestila o mjerama koje je Republika Srpska poduzela da ubrza proces ostvarivanja suradnje s Haškim sudom. Tijela vlasti BiH su izvijestili o pomacima koji su postignuti od jeseni 2004. godine glede jačanja potencijala institucija BiH i bržeg provođenja programa ekonomskih reformi, uključujući uspostavu jedinstvenog ekonomskog prostora.

Suradnja s Međunarodnim kaznenim sudom u Hagu

Upravni odbor je podsjetio tijela BiH da neodgovarajuća suradnja s Međunarodnim kaznenim sudom u ovom trenutku predstavlja najozbiljniju prepreku koja stoji na putu napredovanja BiH ka Europskoj uniji i NATO-u. Upravni odbor je pozdravio transfer Save Todovića u Hag od strane vlasti Republike Srpske kao prvi korak, ali je i naglasio da ovo mora označiti početak procesa potpune suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom u Hagu koji će bez odlaganja dovesti do daljnjih transfera ostalih optuženika na slobodi, uključujući Karadžića i Mladića. Nezavršavanje ovog procesa bi, između

ostaloga, spriječilo BiH da ostvari svoju budućnost u euroatlantskim institucijama.

Politički direktori su jasno stavili do znanja da je pred vlastima Republike Srpske sada kratko razdoblje u kojem trebaju pokazati da u potpunosti surađuju s Međunarodnim kaznenim sudom u Hagu. Politički direktori su ponovili da sporazum iz Daytona i Pariza ostaje temelj mira u BiH, uključujući i daljnje postojanje entiteta. Vijeće za provedbu mira očekuje da će vlasti BiH na svim razinama u potpunosti ispoštivati ovaj sporazum. Vijeće je upozorilo one političke čelnike u BiH i drugdje koji daju neodgovorne izjave o ukidanju Republike Srpske te ih pozvalo da se umjesto toga usredotoče na provedbu Sporazuma i na reforme potrebne za integraciju u euroatlantske strukture.

Upravni odbor je naglasio da vlasti BiH također trebaju imati ulogu u osiguranju pune suradnje s Haškim sudom i apelirao na premijera Terzića da žurno iznađe sredstva da se poboljša suradnja na razini države u hvatanju i prebacivanju u Hag bjegunaca te zamolio Visokog predstavnika da pruži pomoć u ovom procesu. To, međutim, ne smije na bilo koji način umanjiti odgovornost vlasti Republike Srpske da u potpunosti surađuju s Haškim sudom. Na njima leži najveća odgovornost. Upravni odbor je naglasio koliko je značajno da vlasti BiH sada preduzmu konkretne mjere u svezi sa zamrzavanjem imovine mreže osoba koje pomažu osobama koje je Haški sud osumnjičio za ratne zločine koje je Europska unija usvojila u listopadu 2004. godine i kojima se pridružila i BiH. Upravni odbor je primio k znanju potrebu jačanja regionalne suradnje u ovom pitanju, kao i stav glavne tužiteljice da vlasti u Beogradu i Podgorici moraju u potpunosti surađivati s Republikom Srpskom.

Reforma policije, obrane i obavještajnog sektora

Postoje osnovne sustavne slabosti ugrađene u strukture za provođenje zakona i sigurnost u Bosni i Hercegovini, posebno u Republici Srpskoj. One moraju biti riješene tako da ove

strukture konačno pomognu, a ne sprječavaju ovu zemlju u ispunjavanju svojih međunarodnih obaveza.

U tom smislu Upravni odbor je pozdravio napredak postignut u reformi obrane i izrazio svoju potporu sljedećoj fazi kako je to prezentirao Visoki predstavnik u prosincu, čime će biti ubrzan prijenos odgovornosti s entitetskih ministarstava obrane na Ministarstvo obrane BiH. Odbor pozdravlja napredak koji je Povjerenstvo za reformu obrane postiglo konsenzusom do sada.

Upravni odbor je ponovio svoje opredjeljenje da pruži svu potrebnu pomoć bh. tijelima vlasti kako bi kriteriji NATO-a za članstvo u Partnerstvu za mir mogli biti ispunjeni već u prvoj polovici 2005. godine.

Upravni odbor je primio k znanju činjenicu da su tri načela koje zahtijeva Europska komisija u reformi policijskih snaga u potpunosti ispunjena u preporukama Povjerenstva za reformu policije koje su sadržane u izvještaju predsjedatelja Martensa. Napredak u preustroju policije, konzistentan s tri načela Europske komisije, jedan je od zahtjeva na putu ka potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Europskom unijom. Provedba ovih preporučenih reformi će osigurati da građani BiH imaju učinkovitu policiju, policiju koja će brzo reagirati i koja je financijski održiva. One će osigurati da isključiva ustavna nadležnost za zakonske propise i financiranje policije bude na državnoj razini; da lokalna policija djeluje u funkcionalnim područjima koja su utvrđena na temelju tehničkih kriterija, a da političari neće biti uključeni u policijske operacije, te da će međunarodni partneri za provođenje zakona imati učinkovite partnere s kojima će surađivati u borbi protiv prekograničnog kriminala. Vijeće za provedbu mira ponavlja da se reforma policije može postići samo konsenzusom. Vijeće apelira na sve bh. političare da razmotre prednosti policijske reforme za građane i da provedu ozbiljnu raspravu o preporukama sadržanima u izvještaju.

Odbor je također sa zadovoljstvom konstatirao napredak postignut u uspostavljaju potpuno ujedinjene obavještajno-sigurnosne agencije na nivou države. Upravni odbor je pozdravio konsolidaciju reforme obavještajnog sektora i korake poduzete u pravcu stvaranja "obavještajne zajednice" unutar koje se informacije mogu učinkovito razmjenjivati.

Državna uprava u BiH

Upravni odbor je pozdravio napredak koji su bh. institucije postigle u donošenju ključnih zakona koji predstavljaju uvjet iz Studije izvedivosti Europske unije. Sada mora uslijediti njihova provedba. Upravni odbor je s odobravanjem konstatirao da je Parlamentarna skupština BiH donijela zakone o porezu na promet i akcizama, te zakone kojima se predviđa uvođenje sustava jedinstvene stope PDV-a na državnoj razini najkasnije do siječnja 2006. godine, kao i da je državni proračun usvojen u siječnju, mnogo ranije nego ikad prije.

Upravni odbor je pozdravio činjenicu da je Vijeće ministara BiH održalo sjednicu 1. veljače. Odbor je naglasio središnju ulogu Vijeća ministara u provođenju reformi koje su potrebne unutar procesa stabilizacije i pridruživanja EU i pozdravio opredijeljenost Vijeća ministara programu reformi. Samo bh. tijela vlasti mogu provesti reforme koje su potrebne da bi budućnost BiH u Europi postala stvarnost. Upravni odbor poziva Vijeće ministara da nastavi s ovim tempom reforme i demonstrira svoje liderstvo bh. institucijama.

Upravni odbor je naglasio da Vijeće ministara sada mora obnoviti i ubrzati tempo kojim upućuje zakone na usvajanje u parlament. Vijeće ministara mora djelovati brzo ako želimo da BiH uskoro ispuni zahtjeve iz Studije izvedivosti

Ovim je naglašena žurna potreba za postizanjem bržeg i sadržajnijeg napretka u provedbi zajedničkog plana aktivnosti. To značajno umanjuje potencijale Vlade BiH da svoj rad obavlja učinkovito i da provede čitav spektar reformi koje je preuzela

na sebe. Upravni odbor je apelirao na premijera Terzića da osigura da se ovo pitanje riješi prije sljedećeg sastanka Vijeća za provedbu mira u travnju. Od suštinske je važnosti da Povjerenstvo za državnu imovinu počne s radom što je prije moguće kako bi pitanje smještaja ključnih državnih institucija moglo biti riješeno.

Upravni odbor je pozvao državna i entitetska tijela vlasti da riješe pitanje neodrživih troškova tijela vlasti – koja sada troše preko 50 posto BND. Rasprostranjena struktura vlasti znači da građani plaćaju prilično mnogo novca za prilično malo usluga. Takav status quo je fiskalno neodrživ – ukoliko se ovo pitanje ne riješi u prvoj polovici 2005. godine, već krajem ove godine vlastima može postati nemoguće da ispune svoje obaveze glede plaća državnih službenika.

Reforma ekonomije

Prvi zamjenik Visokog predstavnika Donald Hays je obavijestio Upravni odbor o razvitku događaja u sektoru ekonomije od prošle jeseni. Rješavanje pitanja unutarnjeg duga, zajedno sa završavanjem aktivnosti na zakonskoj regulativi potrebnoj za uvođenje PDV-a predstavlja ogroman poticaj za poslovno okruženje. To treba promatrati u svjetlu drugih nedavno usvojenih zakonskih propisa koji će pomoći jačanju klime u BiH pogodne za ulaganja, uključujući zakone kojima će upravljanje javnim preduzećima postati transparentnije, računovodstvo i revizija biti usklađeni s europskim standardima, proces registriranja poduzeća biti pojednostavljen te omogućeno brzo rješavanje gospodarskih sporova. Usvajanje entitetskih zakona o stečaju će pomoći da se rastereti proces privatizacije – iako ovo i dalje ostaje područje u kojoj BiH nije uspjela značajno osigurati obuhvatne ekonomske privilegije zbog propusta vlasti da riješe sustavne blokade u procesu privatizacije.

Politički direktori su izrazili svoju zahvalnost za izuzetni doprinos koji je veleposlanik Hays dao procesu ekonomskih

reformi u BiH i izrazili su dobrodošlicu veleposlaniku Larryju Butleru, koji će u ožujku preuzeti dužnost od veleposlanika Haysa.

Brčko

Upravni odbor je odobrio plan provedbe koji je prezentirala supervizorica Brčkog Susan Johnson, a čiji je cilj potpuna provedba uvjeta navedenih u Konačnoj arbitražnoj odluci do konca 2005. godine. Ona se nada da će do tada biti u mogućnosti podnijeti izvještaj Arbitražnom sudu, uz odobrenje Visokog predstavnika, da su traženi uvjeti ispunjeni.

Mnogi od konkretnih uvjeta Odluke su već ispunjeni. To uključuje povratak izbjeglica, povrat imovine, rekonstrukciju infrastrukture, održavanje izbora i uspostavljanje izvršnih i zakonodavnih tijela vlasti, nezavisnog sudstva i policije, te multietničkog školstva.

Još se uvijek radi na tome da se osigura potpuna revitalizacija gospodarstva u Distriktu, završetak reformi i harmonizacija zakonske regulative čime se ukida međuentitetska crta razgraničenja unutar Distrikta i osigurava da multietničke i demokratske institucije vlasti u Distriktu funkcioniraju učinkovito i stalno, te da entitetske institucije kao i institucije BiH u potpunosti prihvate status Distrikta kao nezavisne administrativne jedinice i tako ispune zahtjeve Konačne arbitražne odluke. Upravni odbor je dogovorio PIA/MIP i ponovno će razmatrati postignuti napredak u lipnju. Upravni odbor će zatražiti mišljenja međunarodnog arbitra prije tog datuma.

Stolac

Vijeće za provedbu mira poziva tijela vlasti na svim razinama u Bosni i Hercegovini da daju svoj doprinos u jačanju vladavine prava i Daytonskog mirovnog sporazuma, ne samo provođenjem odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika, koje je osnovano prema Aneksu 8. Vijeće za provedbu

mira je upoznato s kašnjenjem u provedbi odluke ovoga Povjerenstva u svezi s uklanjanjem nezakonito sagrađenih objekata u Stocu i očekuje da će se ta odluka provesti bez odlaganja na miran i korektan način.

Poseban odjel za organizirani kriminal

Šef Posebnog odjela za organizirani kriminal John McNair je izvijestio Upravni odbor o radu Posebnog odjela. Vijeće za provedbu mira je pohvalilo aktivnosti Posebnog odjela u borbi protiv korupcije na visokoj razini i organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini. Vijeće za provedbu mira je ohrabrilo sve članove da razmotre druge mogućnosti da se Posebnom odjelu pomogne u njegovim naporima.

Naredni sastanak Upravnog odbora na razini političkih direktora će se održati 7. travnja u Bruxellesu.